

Käesolev strateegia ja selle tegevuskava on koostatud Eesti kohalike omavalitsuste infotehnoloogia arendamiseks ja e-teenuste kvaliteedi tõstmiseks ning levitamiseks.

Strateegia on koostatud Eesti Vabariigi Rahandusministeeriumi, MTÜ Eesti Linnade Liidu ja MTÜ Eesti Maaomavalitsuste Liidu 16.mail 2016 sõlmitud koostöölepingu „Kohaliku omavalitsuse infotehnoloogia keskseks arendamiseks ja kvaliteedi tõstmiseks järgnevas 3 aastaks“ alusel ning selle tegevused põhinevad rollil ja ülesannetel, mis on kokkuleppeliselt lepinguga loodavale IKT organisatsioonile antud.

Käesoleva strateegia eesmärkide seadmisel on tuginetud AS PricewaterhouseCoopers Advisors poolt koostatud „Kohalike omavalitsuste IT juhtimise, e-teenuste analüüs ja arendusettepanekud“ dokumendi lõpparuandes toodud omavalitsuste probleemistikule IKT ja e-teenuste juhtimises, samuti OECD hindamisdokumendi „Public Governance Reviews: Estonia. Towards a Single Government Approach. Assessment and Recommendations“ (OECD, 2011) peatükis „Kodanike teenindamine e-riigi ja e-teenuste kaudu“ toodud olukorra hinnangule ja ettepanekutele.

Eestis on käesoleva strateegia koostamise hetkel 213 kohaliku omavalitsuse (KOV) üksust. Iga omavalitsus arendab enda infotehnoloogiat vastavalt võimekusele ning keskne koostöö infotehnoloogia arendamise osas omavalitsustes valdavalt puudub. Tulenevalt väiksemast võimekusest arendada infoühiskonda omavalitsuste teenuste kvaliteeti puudutavas osas, suureneb teenuste taotlemise ja osutamise kvaliteet elanikele võrreldes keskvalitsuse teenustega.

KOV infotehnoloogiline tase ja kompetents erineb oluliselt keskvalitsusest, samuti omavalitsuste omavahelises võrdluses. Tekib olukord, kus Eestis elaval inimesel on teenuste tarbimiseks erinevad võimalused sõltuvalt omavalitsuste infotehnoloogilisest kompetentsist. Omavalitsuste infotehnoloogia arengut takistavad tegurid ja probleemid on järgnevad¹:

- Omavalitsuste IT võimekus ja küpsus on erinev;
- Infotehnoloogia baas, standard- ja professionaalsed teenused on probleemsed;
- Põhiprotsessid ei ole IT poolt toetatud;
- Omavalitsuste poolt loodud tarkavaralahendusi ei ole võimalik jagada;
- Puuduvad teadmised tarkvara arenduste tellimiseks;
- Keskvalitsuse poolt tsentraalsete lahenduste väljatöötamisel on omavalitsuste kaasamine problemaatiline;
- Olemasoleva finantsvõimekuse kasutamine hajutatud ja ebaefektiivne;
- E-teenuste küpsus on madal.

¹ http://kov.riik.ee/wp-content/uploads/2016/01/Kohalike-omavalitsuste-IT-juhtimise-ja-e-teenuste-anal%C3%BC%C3%BCs-ja-arendusettepanekud_final.pdf

Paremat e-riigi koordinatsiooni on vaja eeskätt kohaliku omavalitsuse tasandil. Seda aitaks saavutada ühiste lahenduste ja platvormide (nt turvalisuse baasinfrastruktuur, ühenduvussüsteemid ja koostoime raamistikud) arendamine, et toetada paremini integreeritud teenuste osutamist keskvalitsuse ja kohaliku tasandi vahel ning kohalike omavalitsuste lõikes. Seda pole Eestis veel piisavalt tehtud²

Eelmistes lõikudes tsiteeritud järelduste põhjal on ilmne, et omavalitsustel on vaja luua käesoleva strateegia teostamise koordineerimiseks keskne kontaktpunkt, kes nõustab ja toetab omavalitsuste infotehnoloogilist arengut. Senise omavalitsuste infotehnoloogia valdkonna juhtimise korraldusega ei ole võimalik edukalt täide viia Eesti Infoühiskonna arengukava 2020³ näidatud eesmärke omavalitsustes.

Strateegia eesmärgiks on määrata üldised tegevussuunad, kulubaasid ning partnerid olemasolevate probleemide lahendamiseks ning innovatsiooni kasvuks Eesti kohalike omavalitsuste IKT valdkonnas. Strateegia tegevused toetavad Infoühiskonna arengukava 2020 eesmärkide saavutamist.

Strateegia tegevused jagunevad neljaks eesmärgiks, mille täitmise läbi saavutatakse e-teenuste laialdasem kasutuselevõtmine Eesti omavalitsustes ning väheneb infotehnoloogiline erisus omavalitsuste ja keskvalitsuste vahel:

1. Omavalitsuste elanikkonnale osutatavad e-teenused on vajalikud, terviklikud, kaasaegsed ja kasutuses.
2. Omavalitsuste poolne IKT taristu on standardiseeritud, koordineeritud, stabiilne, jätkusuutlik ja turvaline.
3. Omavalitsuste liitumise järgselt on elanikkonnale osutatavad e-teenused viidud ühtseks ning tagatud on nende osutamise seonduvate tugiteenuste lahendused.
4. Omavalitsuste IKT areng on üleriigiliselt koordineeritud.

Strateegia eesmärgid ja alleesmärgid on seatud kolmeks aastaks, vahemikus 2016-2018, mille jooksul viiakse läbi tegevused ja projektid eelnevalt toodud eesmärkide saavutamiseks.

Strateegia lisas kirjeldatakse tegevusaastate kaupa käesoleva strateegiaga seostatult konkreetseid tegevused, nendega seotud projektid ja tähtajad, eelarved ja teostamise osapooled. Strateegia lisas olevad Euroopa Liidu struktuurfondidest rahastatavad projektid on arvestatud indikaatiivselt ja täpsustuvad peale projektide positiivset rahastamisotsust Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt. Nii strateegia kui strateegia lisas toodud tegevused vaadatakse üle iga-aastaselt, vajadusel muudetakse ja täiendatakse ning kooskõlastatakse uuesti lepingu osapooltega. Strateegia lisaks olevasse tegevuskavasse võib muudatusi sisse viia vastavalt muutunud olukorrale ka sagedamalt kui iga-aastaselt.

² https://riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/oecd_hindamisdokument_eesti_keeles.pdf#page=50

**I
OMAVALITSUSTE ELANIKKONNALE OSUTATAVAD E-TEENUSED ON:
VAJALIKUD
TERVIKLIKUD
KAASAEGSED
KASUTUSES**

Eesmärgi täitmiseks laiendame elanikele võimalusi omavalitsuste teenuste tarbimiseks e-kanali kaudu, koostöös omavalitsustega kirjeldatakse omavalitsuste poolt osutatavad avalikud teenused, lihtsustatakse teenuste kättesaadavust, kaasajastades olemasolevaid IKT lahendusi, tõstes sellega teenuste osutamise kvaliteeti. Selleks analüüsitakse kohalikes omavalitsustes laialdaselt kasutusel olevaid ja hästi toimivaid lahendusi riigis, eesmärgiga võtta hästi toimivad, kõikide vajadustele kohandatud lahendused kasutusele võimalikult paljudes kohalikes omavalitsustes, et aidata kaasa kulude ja halduskoormuse vähenemisele. Keskvalitsuse poolt koostöös omavalitsustega eelnevalt välja arendatud keskseid IT lahendusi kaasajastatakse ja lihtsustatakse ning suurendatakse kasutajaskonda.

<p>EESMÄRGIGA LAHENDATAVATE PROBLEEMID E KOOND</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Senini väljatöötatud kesksed KOV IKT teenused ei ole piisava ulatusega kasutuses - E-teenuste arendamine omavalitsustes on väga erineva kvaliteediga - KOV-des arendatavad elanikkonna IKT teenused ei ole üleriigiliselt koordineeritud ning seetõttu ei ole tagatud teenuste ühtlane kvaliteet ning pole välditud dubleerivad kulutused sarnastele teenustele. Ka riigi poolt arendatud infosüsteemidel, mida KOV-d kasutavad, ei ole klienditeenuste pool arendatud ühtlaselt ja piisavas koostöös omavalitsustega⁴ - Paljudes elektrooniliselt menetletavates teenusprotsessides on endiselt nii, et kodanik annab mingi protsessi käigus sama infot nii riiklikesse süsteemidesse kui ka eraldi KOV andmekogudesse – selle asemel peab toimima automaatne protsessipõhine andmevahetus, mis vahetab andmeid teenuse põhiselt KOV ja Riigi infosüsteemide vahel.
<p>ALUS INFOÜHISKONNA ARENGUKAV</p>	<p>IÜAK eessõna kirjeldab Eesti avalike (e-)teenuste kaasajastamise ja ühtse kvaliteeditaseme saavutamise vajadust. ⁵„Väljakutsed“ peatükk kirjeldab vajadust likvideerida kasutaja jaoks kohmakad e-teenused, mis baseeruvad paberi menetlusel seotud loogikatele. Kuna loodavaid</p>

⁴ vt detailsemat probleemistiku infot „Kohalike omavalitsuste IT juhtimise, e-teenuste analüüs ja arendusettepanekud“ p-d 2 ja 4, http://kov.riik.ee/wp-content/uploads/2016/01/Kohalike-omavalitsuste-IT-juhtimise-ja-e-teenuste-anal%C3%BC%C3%BCs-ja-arendusettepanekud_final.pdf ja OECD hindamisdokumendi „Public Governance Reviews. Estonia. Towards a Single Government Approach. Assessment and Recommendations“ (OECD, 2011) peatükis „Kodanike teenindamine e-riigi ja e-teenuste kaudu“

⁵ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=2

<p>AST 2020 (IÜAK)</p>	<p>lahendusi kasutaja efektiivsuse vaatest ei analüüsita piisavalt siis ei ole loodud teenused tõhusad.⁶ IÜAK visioonis“ Inimeste parem elu“ toob esile teenuste lihtsuse ja mugavuse ning elanikkonnale kättesaadavuse.⁷ IÜAK pt 4 „Infoühiskonna arendamise põhimõtted“ kirjeldab printsiipi, kus avalik võim korraldab oma tegevuse nii, et sama informatsiooni küsitakse kodanikelt, ettevõtjatelt ja asutustelt üldjuhul ainult üks kord.⁸</p> <p>Vajadus e-teenuste standardiseerimisele on ka tervikuna Eesti KOV-des, kuna tase omavalitsuste lõikes on väga ebaühtlane ning teenuste protsessid sama teenuse osutamisel erinevad. Eelnevalt, kui pakutakse välja lõplikud lahendused KOV e-teenuste standardiseerimiseks ja vastavate lahenduste loomiseks, viiakse läbi vastavad analüüsid.</p>	
Tulemusindikaator	Tegelik tase/Sihttase	
<p>KOV IT keskeid lahendusi kasutavad elanikest on teenuse kasutamise rahul</p>	2016	Teadmata
	2017	Luuakse KOV kesketesse infosüsteemidesse teenustega rahulolu tagasiside moodulid.
	2018	Analüüsitakse teenuste tagasiside statistikat, eesmärk saavutada rahulolu sihttase 50% omavalitsuste elanikest, kes kasutavad KOV IT keskeid lahendusi
<p>Omavalitsuste poolt osutatavad avalikud teenused on juhul, kui neid esitatakse kaasaegses e-vormis, kirjeldatud vastavalt ühtsetele kvaliteedinõuetele ja need on kättesaadavad nende kodulehekülgede teenuste vāravates⁹</p>	2016	Teadmata
	2017	Ei mõõdetata
	2018	Sihttase 50% omavalitsustest on e-vormis osutatavad teenused kirjeldanud (mõõdetakse uuringuga, mida viiakse läbi koostöös MKM-ga riigi poolt tellitava üldiste e-teenuste näitajate uuringu raames)
<p>Kohalike omavalitsuste osakaal, kelle veebis on vähemalt 20 teenust kättesaadavad e-teenusena.</p>	2016	Teadmata
	2017	Ei mõõdetata
	2018	Sihttase 50% KOV-l on e-teenused standardsed ja kasutusel.
<p>Paberivaba ametliku suhtluse osakaal kogusuhtlusest KOV-s, kus on veebis kasutusel standardsed ja kvaliteedinõuetele vastavad teenused ja kesksed KOV infosüsteemid.</p>	2016	Teadmata
	2017	Ei mõõdetata
	2018	Sihttase 50% paberivaba suhtluse osakaal KOV-des üldisest teenuste mahust, kus on kesksed lahendused ja teenused kasutusele võetud. Mõõdetakse uuringuga, mida viiakse läbi koostöös MKM-ga riigi poolt

⁶ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=11

⁷ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=15

⁸ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=18

⁹ Teenusvārav- see on KOV kodulehele loodud ligipääsud teenuste e-taotlemisele, mis on elaniku jaoks standardseks tehtud ning tugineb teenuste taotlemisel samadele põhimõtetele.

		tellitava üldiste e-teenuste näitajate uuringu raames.
ALLEESMÄRK 1.1.: KOV osutatavate e-teenuste standardiseerimine ja universaalse kodulehete teenustevärava loomine		
Seos strateegiadokumendidega	- IÜAK Eesmärk 5.1. MAJANDUSE KASVU, RIIGI ARENGUT JA ELANIKE HEAOLU TOETAV IKT-TARISTU Meede 2: „Avaliku ja erasektori ühtse teenusteruumi arendamine“ p1 tegevus c ¹⁰ - IÜAK Eesmärk 5.3. NUTIKAM RIIGIVALITSEMINE Meede 1: „Paremate avalike teenuste arendamine IKT abil“ Sihi „Avaliku sektori teenused on mugavad kasutada ja kuluefektiivsed“ tegevused 1-5. ¹¹	
Alleesmärgi saavutamise tegevused jagunevad:		
<p>1. Taotluse esitamine avalike teenuste koosvõime loomise strukturifondide vooru koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumiga. Plaanitava projektiga analüüsitakse ja teostatakse väikearendus: KOVTP ehk universaalse KOV kodulehe lahenduse teenuste osa arendatakse edasi universaalseks (ehk kõikidele KOV-dele sobivaks) teenusteväravaks. Teenustevärav hakkab sisaldama iga teenuse valdkonda reguleerivat kirjeldust ning e-teenuse olemasolu korral ka vastavat e-vormi, mille põhiandmed võetakse teenuse taotlemisel automaatselt vastavatest andmekogudest. E-vormid kasutavad menetluskanalina KOVMEN ehk universaalse menetluskeskkonna funktsionaalsust, mida saab kohandada avalduse andmestikku automaatselt saatma vastavat teenust menetlevatesse infosüsteemidesse või nende puudumisel vastutava asutuse dokumendihaldussüsteemi, samuti saatma kliendile teavitusi tema menetluse kohta. KOV teenused, millele on menetlust võimaldav infosüsteem olemas, lahendatakse esimeses etapis taotleja sinna suunamisega. Lahendus luuakse perspektiiviga, et seda on tulevikus võimalik edasi arendada kontaktpunktiks, kust täidetud e-vorm suudab käivitada automaatse menetluse seda teenust menetlevas infosüsteemis ning anda menetlusega seotud infot infosüsteemist tagasi kliendile tema vaatesse KOV kodulehel. Analüüsitakse võimalust luua liides Riigiportaali kodaniku teenuste keskkonnaga, et isik näeks Riigiportaalis KOV lehe kaudu alustatud menetlusi.</p>		
ALLEESMÄRK 1.2.: Loodud KOV ülesed e-teenused on sobivad, kaasaegsed ja üle-Eestiliselt kasutuses		
<p>1. Olemasolevate Rahandusministeriumi KOV IT teenuste edasiarendamise projektid. Olemasolevates lahendusi kaasajastatakse ja lihtsustatakse, eesmärgiga võtta tarkvarad laialdasemalt kasutusse elanike poolt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - KOVTP: Areng ühtseks teenusteportaaliks ja üleriigiline kasutuselevõtt; - VOLIS: Tarkvara jätkuv moderniseerimine ja stabiilse teenusekvaliteedi tagamine; - RPIS: Tarkvarateenuse kohandamine kasutajate vajadustele vastavaks ja kliendibaasi saavutamise; - KOVMEN: Tarkvaralahenduse integreerimine koostoimivaks teenusteportaaliga, universaalsemaks tegemine ning edasiarendamine lähtuvalt kaasaegse e-teenuse vajadustest. 		

¹⁰ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=23

¹¹ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=31

Viiakse läbi analüüs, mida tuleb praegustesse KOV kesketesse infosüsteemidesse juurde luua seoses muutustega eesti.ee keskkonnas (sh AAR-i ja teenuste vahendamise lõpetamine).
2. Tegevuste käigus viiakse läbi ka KOV-des laialdaselt kasutusel olevate tarkvarade kaardistus ja kataloogimine ja nende vastavuse hinnang ühtsetele kvaliteedinõuetele. Omavalitsuste poolsetel teenuste osutamisel valitakse välja võimalikud tarkvaralahendused, mis vajalike edasiarenduste juures on sobivad laialdasemalt kasutuselevõtmiseks kõikides omavalitsustes uute kesksete teenuseid pakkuvate infosüsteemidena.
3. Uute, keskselt arendatavate ja KOV-ülestel tarkvaraprojektide käivitamine. Läbiviidavad projektid selguvad peale avalike teenuste analüüsitegevuste läbiviimist: <ul style="list-style-type: none"> - üksikute omavalitsuste initsiatiivil loodud lahenduste edasi arendamine ja laiendamine keskseks KOV infosüsteemiks, - vajadusel kui KOV-le ei ole saadaval ühtegi sobivat lahendust, selle analüüs, hankimine, loomine ning juurutamine uue keskse KOV-ülese teenusena.

II OMAVALITSUSTE IKT TARISTU JA TEHNOLOOGIA ON STANDARDISEERITUD, KOORDINEERITUD, STABIILNE, JÄTKUSUUTLIK JA TURVALINE

EESMÄRGIGA LAHENDATAVATE PROBLEEMIDE KOOND	<ul style="list-style-type: none"> - Teenuste standardiseerimine toob KOV-dele kaasa vajaduse standardiseerida ka KOV lokaalvõrke, millelt nendele teenustele ligi pääsetakse - Enamikes KOV-des ei tegeleta ISKE nõuetele vastava IKT taristu haldusega - KOV lokaalsed IKT taristu lahendused (baastaristu teenused) ei ole väikestes omavalitsustes jätkusuutlikud, mõjutatud välistest teenusepakkujatest ning mittevastavuses kvaliteetse ja turvalise teenuseosutamise nõuetega.¹²
ALUS INFOÜHISKONNA ARENGUKAVAST 2020 (IÜAK)	<ul style="list-style-type: none"> - IÜAK pt 4 „Infoühiskonna arendamise põhimõtted“ kirjeldab, et tuleb kindlustada mitteaktsepteeritavate riskide maandamine info- ja sidesüsteemides, arvestades turvalisuse nõuetega süsteemide disainimisel ning kogu nende elutsükli vältel.¹³ - IÜAK Eesmärk 5.3. „Nutikam riigivalitsemine“ Meede 1: „Paremate avalike teenuste arendamine IKT abil“ Sihi „Avaliku sektori teenused on mugavad kasutada ja kuluefektiivsed“ eesmärk 4: keskendub avalike teenuste arendusprotsessi tõhustamisele, luues ülevaate, kus, milliseid, kui palju ja millise tasemega teenuseid KOV-id ja riigiasutused osutavad.¹⁴

¹² vt detailsemat probleemistiku infot „Kohalike omavalitsuste IT juhtimise, e-teenuste analüüs ja arendusettepanekud“ p-d 2 ja 4, http://kov.riik.ee/wp-content/uploads/2016/01/Kohalike-omavalitsuste-IT-juhtimise-ja-e-teenuste-anal%C3%BC%C3%BCs-ja-arendusettepanekud_final.pdf ja OECD hindamisdokumendi „Public Governance Reviews. Estonia. Towards a Single Government Approach. Assessment and Recommendations“ (OECD, 2011) peatükis „Kodanike teenindamine e-riigi ja e-teenuste kaudu“ https://riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/oezd_public_governance_review_estonia_full_report.pdf

¹³ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=18

¹⁴ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=32

Tulemusindikaator	Tegelik tase/Sihttase	
KOV IKT taristute turvasemete tõus.	2016	Algtase 2013. a RIA ISKE KOV auditite andmed analüüsitud KOV-des
	2017	Ei mõõdetata
	2018	Koostöös RIA-ga on läbi viidud ISKE auditid 30%-s KOV-des, kus toimusid IKT taristu korrastustegevused EMOL-i poolt konsulteerituna.
KOV-de IKT võrgud on korrastatud ja hallatud, tuginedes väljatöötatud standardile.	2016	Standard puudub
	2017	Ei mõõdetata, luuakse standard
	2018	Sihttase 50% omavalitsustest on oma võrgud korrastanud ja loonud standardile tugineva haldusmudeli (mõõdetakse uuringuga)
1. KOV-des on välja töötatud kinnitatud infoturbe kord 2. KOV-des on olemas infovarade nimekiri	2016	KOVISKE projekti 2010. a andmed.
	2017	Ei mõõdetata
	2018	Sihttase 50% KOV-dest

ALLEESMÄRK 2.1: Kohalike omavalitsuse kasutatavad IKT taristu lahendused on jätkusuutlikud, standardiseeritud ning suurendatud turvalisust nendes olevate andmete töötlemisel.

Seos strateegiadokumentidega	Eesti regionaalarengu strateegia 2020 rakendusplaan perioodiks 2014-2017 Eesmärk 4: „Piirkondade parem sidustus ja arendusvõimekus“ p 4.1.2. ¹⁵
------------------------------	--

Olukorras, kus liigutakse omavalitsuste e-teenuste universaalsemaks muutmise ning e-teenuste taseme ühtlustamise suunas, tuleb ühtlustada ka omavalitsuste IKT võrkude suunal toimuvaid arenguid, et jõuda linna- ja vallavalitsustes ning hallatavates asutustes kiirete andmesideühenduste, optimaalsete, jätkusuutlike ja turvalise IKT võrguarhitektuuride ning ökonoomse kulubaasini. Selleks:

- koostatakse töödeldavas vormis infotabel IKT praegusest olukorrast KOV-des;
- koostatakse võrgu- ja kasutajate halduse standardid 2-le KOV tüübile;
- osaletakse RIA KOV võrguseadmete uuendamise tegevustes, et saavutada KOV-dele kiired netiühendused;
- koordineeritakse KOV-des X-Tee 6 üleminekuga seonduvad tegevused (sh milliseid turvaserverite lahendusi valida KOV-dele, kas toetada teenusepakkujaid, või KOV-e või hoopis püstitada kesksed lahendused).

¹⁵ https://www.osale.ee/konsultatsioonid/files/consult/242_Lisa%201_ERAS%202020_rakendusplaan%202014-17.pdf#page=3

III
OMAVALITSUSTE LIITUMISE JÄRGSILT ON ELANIKKONNALE OSUTATAVAD E-TEENUSED VIIDUD ÜHTSEKS NING TAGATUD ON NENDE OSUTAMISEGA SEONDUVATE TUGITEENUSTE LAHENDUSED

<p>EESMÄRGIGA LAHENDATAVATE PROBLEEMIDE KOOND</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KOV IKT olukord ja elanikkonnale osutatavad e-teenused ei ole liitumisläbirääkimiste prioriteetideks - Liitumise-järgsed organisatsioonilised korraldused on sobivaim aeg ka otsustamiseks, millised teenustarkvarad kesketena kasutusele võetakse ning milline näeb välja liitunud KOV võrguarhitektuur ja kasutajatehaldus* - Liitumise-järgselt ilma koordineerimise ja standardiseerimiseta loodud liitunud KOV IKT arhitektuur on suure tõenäosusega eaturvaline ning ebaratsionaalse haldusmudeliga. Ilma koordineerimiseta liidetud e-teenused võivad tekkida lünklike, kulukate ning jätkusuutmatutena. <p>* vt detailsemat probleemistiku infot „Kohalike omavalitsuste IT juhtimise, e-teenuste analüüs ja arendusettepanekud“ p 5.2 alapealkirja „Haldusreform“, http://kov.riik.ee/wp-content/uploads/2016/01/Kohalike-omavalitsuste-IT-juhtimise-ja-e-teenuste-anal%C3%BC%C3%BCs-ja-arendusettepanekud_final.pdf</p>
--	---

Tulemusindikaator	Tegelik tase/Sihttase	
Liitunud KOV-de arv, kus on koostööprotsessis IKT organisatsiooniga elanikele osutatavad e-teenused viidud ühtseks.	2016	Puudub
	2017	Ei mõõdetata
	2018	50% (mõõdetakse uuringuga).
Liitunud KOV-de arv, kus on koostööprotsessis IKT organisatsiooniga vajalikud lokaalvõrkude ümberehitused toimunud või toimumas	2016	Puudub.
	2017	Ei mõõdetata.
	2018	50% (mõõdetakse uuringuga)

<p>ALUS INFOÜHISKONNA ARENGUKAVAST 2020 (IÜAK)</p>	<p>Samad alused, mis eesmärkidel I, II ja III</p>
---	---

ALLEESMÄRK 3.1: Liitumisläbirääkimisi pidavad ja liituvad kohalikud omavalitsused on IKT lahenduste ja e-teenuste koondamise osas konsulteeritud

<p>Omavalitsuste liitumisperioodil 2016-2018 on organisatsioon olukorras, kus seoses KOV-de liitumisega on paratamatult vajalik ühendada ka nende e-teenused ja lokaalvõrgud, oluline roll on IKT konsultandil ja koordinaatoril:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prioriteetse tegevusena analüüsitakse ja konsulteeritakse kõiki haldusreformi käigus liituvaid KOV-e nende teenuste ja võrguhalduse arenduste seisukohalt liitumise järgselt; - Abistatakse KOV-e liitumisega seotud IKT investeringuprojektide koostamisel, mida omavalitsustel omavahenditest katta ei ole võimalik ning taotletakse koondtaotlusega Struktuurifondide vahenditest.
--

ALLEESMÄRK 3.2: Liitunud kohalikel omavalitsustel on kasutusel ühtsetel lahendustel põhinevad e-teenused ning neid teenuseid toetav standardiseeritud IKT taristu

Omavalitsuste lokaalsed IKT taristud ja nende haldamine on väga oluline element, kus on liitumisperioodi-järgselt õigete lahenduste ja nendega seotud investeeringute teostamisega võimalik saavutada senisest oluliselt suurem võrgu kiirus, stabiilsus, efektiivsem haldusmudel ning optimaalne kulubaas. Et arengud selles suunas liiguks, on organisatsioonil järgmised tegevused:

- Liitunud KOV-des võetakse kasutusele koostöös KOV IKT organisatsiooniga valitud ühtsed infosüsteemid, sh senini väljatöötatud omavalitsuste universaalsed e-teenused (KOVTP, VOLIS, RPIS ja KOVMEN).
- Liitunud KOV-de IKT taristud ja kasutajate haldus loouakse koostöös KOV IKT organisatsiooniga ning see tugineb loodud standardmudelitele.
- Koondatakse KOV-de vajadused kus liitunud või liituvate KOV-de IKT taristu vajab olulisi investeeringuid ISKE nõuete täitmiseks liitumise-järgselt, mida omavalitsustel omavahenditest katta ei ole võimalik ning taotletakse koondtaotlusega Struktuurifondide vahenditest.

IV OMAVALITSUSTE IKT ARENG ON ÜLERIIGILISELT KOORDINEERITUD	
EESMÄRGIGA LAHENDATAVATE PROBLEEMIDE KOOND	<ul style="list-style-type: none">- Puudub KOV IKT arenduste üleriigiline koordineerimine koostöös riigi ja omavalitsuste vahel- IKT juhtimine omavalitsustes on väga erineva kvaliteediga ja KOV-d vajavad selleks välist abi- KOV üleriigiliste liitude ning riigi koostöös tuleb jõuda jätkusuutliku ja stabiilse KOV IKT arengumudelini
ALUS INFOÜHISKONNA ARENGUKAVAST 2020 (IÜAK)	IÜAK Eesmärk 5.3. „Nutikam riigivalitsemine“ Meede 1 eesmärk 5 määratleb, et toetatakse ühisprojekte valdkondade ja eri valitsustasandite vahel ning KOV arendusvõimekust toetavate kesksete IKT lahenduste loomist ¹⁶ IÜAK Eesmärk 5.3. „Nutikam riigivalitsemine“ Meede 3: „Paremate otsustetegemine IKT abil „ tegevus 3: sätestab, et edendatakse avaliku sektori töötajate infoühiskonna- ja IKT-alaseid oskusi ja teadlikkust, võttes seejuures arvesse infoühiskonna ja IKT tulevikutrende. ¹⁷

¹⁶ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=32

¹⁷ https://www.mkm.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/eesti_infouhiskonna_arengukava.pdf#page=34

Tulemusindikaator	Tegelik tase/Sihttase	
KOV IT organisatsioonile seatud eesmärkide saavutamise hinnang.	2016	Koostöölepingu aruanne ¹⁸
	2017	Koostöölepingu aruanne
	2018	70% seatud eesmärkidest on täidetud, 60% KOV-dest on EMOL-ELL IKT kompetentsikeskuse tööga rahul (mõõdetakse uuringuga).
Turva- ja IKT teadlikkuse kasv KOV-de IT-juhtimises (KOV osalemise osakaal konsultatsioonides ning koolitustes)	2016	Puudub.
	2017	Kaasatakse 50% KOV-dest
	2018	Kaasatakse 70% KOV-dest (mõõdetakse uuringuga)

ALLEESMÄRK 4.1: Kohalike omavalitsuste IKT koostööorganisatsioon on loodud ning käivitatud edukas IKT konsultatsiooni ja koostöövõrgustik

Seos strateegiadokumentidega	Eesti regionaalarengu strateegia 2020 rakendusplaan perioodiks 2014-2017 Eesmärk 4: „Piirkondade parem sidustus ja arendusvõimekus“ p 4.1.2 ¹⁹
------------------------------	---

Käesoleva strateegia tegevuste elluviimiseks on loodud riigi ja omavalitsuste koostöös KOV IKT tegevusorganisatsioon, mis on seadnud eesmärgiks viia organisatsioon stabiilselt toimivaks ja oma eelarvet omavaks jätkusuutlikuks tegevusorganisatsiooniks EMOL-i ja ELL alluvuses.

- Organisatsioon hakkab juhtima ministeeriumite ja struktuurifondide vahenditest käivitatavaid projekte KOV IKT suunal.
- Organisatsioon koondab kogu KOV IKT teenuste info ning kujundab selle pealt tarkvarade investeringuvajadused ja arendusprojektide käivitamise.
- Organisatsioon suhtleb kõigi omavalitsustega, töötab välja ja aitab rakendada IKT standardid, jagab infot ning soovitusi IKT valdkonnas.
- Organisatsioon toimib koos omavalitsustega koostöövõrgustikuna.

Eelpool nimetatud tegevusi teostavad KOV IKT organisatsiooni spetsialistid ning arendustegevusse kaasatakse KOV esindajad. Eesmärkide saavutamiseks peab organisatsioon olema piisavalt mehitatud.

EMOL-ELL IKT organisatsiooni (edaspidi: „KOV IT organisatsioon“) tegevused olemasolevate ja loodavate e-teenuste kasutuselevõtmisel jagunevad info- ja selgitustegevusteks ning koostööks teenusepakkujaga (-tega). Organisatsioon ei sekku otseselt teenusepakkuja müügitegevusse ega survesta omavalitsust teenust tarbima, vaid tegutseb omavalitsustele vajaliku info andjana, vajaduste ärakuulaja ning nendele vastavate tarkvarateenuste muutmise tellijana koostöös ministeeriumitega. EMOL ja ELL toetavad võrdseilt kõiki KOV IKT lahendusi, infosüsteeme ja teenusepakkujaid, kui need täidavad klientide vajadused ja käideldavuse ning turvalisuse nõuded. Tegevused, et saavutada suurem kasutajate hulk kesksetele KOV infosüsteemidele:

¹⁸ Rahandusministeeriumi, Eesti Linnade Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu vaheline koostööleping, mille tegevusi finantseerib Rahandusministeerium.

¹⁹ https://www.osale.ee/konsultatsioonid/files/consult/242_Lisa%201_ERAS%202020_rakendusplaan%202014-17.pdf#page=3

- Enne uute arendustööde teostamist või projektitaotluse esitamist analüüsitakse lähteülesanne läbi, kaasates konkreetsed omavalitsused, kes on huvitatud lahenduse kasutuselevõtust.
- KOV-de IKT-alase konsultatsioonitegevuse käigus tutvustatakse keskseid KOV infosüsteeme ja nende võimalusi.
- Tehakse aktiivset koostööd nii KOV IKT-juhtide kui ka KOV juhtimistasandil, samuti läbi EMOL-i ning ELL-i, lahendades KOV-ide jaoks probleemseid olukordi nende IKT-s ja e-teenuste osutamisel.
- Vahendatakse infot teenusepakkujate ja KOV-de vahel ning viiakse läbi tutvustusüritusi ja seminare.

ALLEESMÄRK 4.2: KOV IT spetsialistide teadlikkuse tõstmine.

Seos strateegidokumentidega	Eesti regionaalarengu strateegia 2020 rakendusplaan perioodiks 2014-2017 Eesmärk 4: „Piirkondade parem sidustus ja arendusvõimekus“ p 4.1.2
-----------------------------	---

Kuna KOV-de IT juhtimine on erineva tasemega (vt eesmärgiga lahendatavate probleemide koondi) on vajalik KOV IT spetsialistide teadlikkust ühtlustada ja tõsta. Seda tehakse järgnevate tegevustega:

- Pidev KOV-de IKT spetsialistide ja KOV juhtide informeerimine riskidest, mida toob kaasa valesti lahendatud võrguhaldus, samuti võimaluste väljapakkumine, millised lahendused toovad lisaks turvalisuse kasvule ka kaasa suurema mõju kvaliteetsemale teenuste osutamisele ja kliendi- ning ametnike rahulolu tõusule IKT-vahendite kasutamisel. Pideva nõustamis- ja konsultatsioonitegevuse võimekus tekib EMOL-i baasil. Loodavad melilistid ja kontaktivõrgustikud annavad hea baasi info kiireks ja mõjuvaks levitamiseks.
- KOV spetsialistide koolitamine. Olukorras, kus II eesmärgis kirjeldatud standardite kasutuselevõtmisel ning lähtudes haldusreformi- järgsest muudatuste vajadusest asutakse samaaegselt enamikes KOV-des IKT-võrkudes muudatusi tegema, on sellepõhiselt realiseeritavate praktiliste koolituste mõju väga suur ning selle tulemusena järgitakse kokkulepitud standardeid paremini. Konkreetsed läbiviidavad koolitusprojektid kirjeldatakse tegevuskavas.

V

KOOSTÖÖPARTNERID EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEL

- Kõik kohalikud omavalitsused ja nende elanikkond
- Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL) ja Eesti Linnade Liit (ELL) kui KOV-de IKT tegevuse koordineerijad läbi loodava organisatsiooni
- Rahandusministeerium kui KOV valdkonna arengute eest vastutaja ning tegevuste peafinantseerija

- Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium kui IKT valdkonna poliitika kujundaja ja keskne vastutaja
- Riigi Infosüsteemi Amet kui valdkonna struktuuritoetuste rakendusasutus ning riigi IKT tsentraalsete lahenduste teostaja
- Riigikontroll kui valdkonnas eesmärkide saavutamise ja selleks kulutatud vahendite kontrolliorgan
- E-Riigi Akadeemia kui e-omavalitsuse ja e-demokraatia alase info ja kogemuse levitaja

IV TEGEVUSED AJATELJEL

